

*Истинску мудрост сћичемо када схваћимо колико заправо
мало знамо о животи, нама самим и свету око нас.*

Сократ

Значајна искушења која су пратила рад Архивистичког друштва Србије током претходне године била су најтежа на финансијском и здравственом плану. Решавање проблема било је скоро немогуће. Време је показало да су искушења била благодат, јер смо пружену руку домаћина конференције радо прихватили и успешно реализовали пето по реду међународно саветовање које је одржано (од 6. до 8. октобра) у Хотелу „Парк“ у Новом Саду. Било је то друго саветовање које смо организовали у време пандемије вируса Ковид 19, мада су околности биле много теже, јер је почетком октобра 2021. године, од 25.000 тестираних особа у Србији на дневном нивоу, било 7.000 заражених. Вишемесечно навикавање на новонасталу стварност, која је значила прилагођавање ванредним околностима, довело је до несметаног одржавања Саветовања.

Директор Архива Војводине др Нејбоша Кузмановић прихватио је не само да буде домаћин, него и покровитељ Саветовања, заједно са Министарством културе и информисања Републике Србије. Промотивним филмом Архива Војводине започела је свечана церемонија коју је званично отворио господин Бранислав Маричић, шеф Кабинета госпође Маје Гојковић, потпредседнице Владе и министарке културе Републике Србије.

Поздравне говоре одржали су директор Архива Војводине, др Небојша Кузмановић, Лела Павловић, председник Архивистичког друштва Србије, и Славица Соломун у име партнера у организацији, Државног архива Србије, која је навела усвојене правилнике од стране Министарства културе и информисања РС, као и обавештење да се упркос неповољној епидемиолошкој ситуацији одржава обука за рад у Информационом систему АРХИС. О значају саветовања говорили су бројни гости: мр Сејдалија Гушић, председник Друштва архивских радника Федерације Босне и Херцеговине, Душан Поповић, председник Удружења архивских радника Републике Српске, Стјепан Прутки из Државног архива Вуковара, Иво Орешковић у име Хрватског архивистичког друштва, госпођа Данијела Мрда, директор Архива Босне и Херцеговине, госпођа Александра Павшич Милост из Покрајинског архива у Новој Горици, а у име Архивског друштва Словеније, док је Друштво архивских радника Војводине представљала председница Љубица Будаћ. Били смо почаствовани и присуством директора Меморијалног центра Холикауст у Будимпешти, др Тамаша Ковача, са сарадницима.

У радном делу, поред архивиста, учествовали су и научници Института за савремену историју, Института за новију историју Србије, Филолошког факултета Универзитета у Београду и Филозофског факултета Свеучилишта у Загребу. Позиву да присуствују Саветовању одазвали су се и наши први сарадници на терену, представници ималаца и стваралаца архивске грађе и документарног материјала, који су активно учествовали у реализацији Радионице за архиваре. Дугогодишњи пријатељи Саветовања (*Тревис д.о.о.* Београд, *ДАРС д.о.о.* Београд и *Металсистеми* Крагујевац) представили су своје производне програме. После званичног отварања, др Влатка Лемић, председница удружења ИКАРУС-а Хрватске, приказала је пројекте на којима раде као огранак истоименог европског удружења.

На Саветовању су представљене новообјављене публикације Друштва које су штампане између два саветовања. О Зборнику радова *Међународно архивистичко саветовање „Ниш 2020“: Архивска грађа у теорији и пракси*, 4 говориле су Милена Поповић Субић, архивски саветник, др Љубинка Шкондрић, рецензент и Лела Павловић, која се посебно захвалила и истакла рад и залагање уредника издања Слободанке Цветковић, у организацији и припреми конференције, која због оправданих разлога није могла да присуствује Саветовању. Јавности је представљен и 15. број Архивског гласника за 2020. годину. О малом јубилеју, досадашњим бројевима часописа, значају за струку и раду на добијању што више правих информација из свих архива у Србији говорили су Љиљана Дожић, уредник, и Јасмина Живковић, сарадник у скоро свим бројевима часописа. У име издавача, Архивистичког друштва Србије, Лела Павловић је захвалила уредници информативног билтена *Архивски гласник* Љиљи Дожић, која је учествовала и у организацији стручног дела Саветовања у Новом Саду.

Првог радног дана Саветовања, 7. октобра, предавачи су излагали на тему *Извори за новесницу*, а модератори су били Славица Соломун (Државни архив Србије) и Стјепан Прутки (Државни архив Вуковар). Од програмом предвиђених дванаест излагало је једанаест предавача. Између две сесије одржана је промоција књиге Момчила Вуковића Бирчанина, *Краљ Петар II Карађорђевић*, (приредили Жељко Марковић и Весна Лучић), која је настала као резултат сарадње историјских архива Ужица, Краљева, Архива Српске Православне Цркве, Архива Војводине, Архива Републике Српске и Удружења архивских радника Републике Српске. У представљању књиге учествовали су директор Архива Војводине, др Небојша Кузмановић, приређивач књиге Жељко Марковић, др Саша Марковић, декан Педагошког факултета у Сомбору Универзитета у Новом Саду, и Урош Парезановић из Краљевског дома Карађорђевића. Покровитељ првог издања књиге у Србији је Њ.К.В. Престолонаследник Александар Карађорђевић.

Наставак сесије био је на исту тему, а модератори су били др Светлана Стефановић (Архив Југославије) и Александра Пијук Пејчић (Хисторијски архив Сарајево). Од предвиђених дванаест предавања представљено је њих једанаест. Упо-

редо са главним програмом Саветовања, у другој сали Хотела „Парк“ одвијала се Радионица за архиваре, коју је као координатор водила др Јасмина Живковић (Историјски архив Пожаревац). Представници Службе заштите архивске грађе и документарног материјала ван архива упутили су позив архиварима на територији која им је поверена. Позиву се одазвало укупно шеснаест полазника из једанаест регистратура са подручја архива Ужица, Крагујевца, Новог Сада, Ниша, Београда и Пожареваца. У реализацији Радионице учествовале су колеге из спољних служби тринаест архива у Србији: Ужица, Чачка, Београда, Новог Сада, Крагујевца, Пожареваца, Крушевца, Лесковца, Косова и Метохије, Ниша, Сремске Митровице, Војног архива и Архива Војводине. Посебно важан сегмент у реализацији Радионице било је уручивање *Захвалнице*. На расписан Конкурс Извршног одбора АДС за избор „Најбоље регистратуре“ за 2021. достављене су само две пријаве. Чланови Комисије су постигли сагласност да уместо додељивања *Награде* обе регистратуре (Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ АД Београд, Нишка Регија и Предузеће „ЗЛАТИБОРАЦ“ АГРАР Д.О.О. Мачкат), које испуњавају све критеријуме за учешће на Кункурсу, добију *Захвалницу*. Похваљени су и архивски саветници који су их предложили: Стојанка Бојовић и Невена Крабашевић из Службе заштите архивске грађе и документарног материјала ван архива ИА Ниш и Мирослав Дучић из Службе ИА Ужице.

У оквиру друге сесије тражени су одговори на две теме: *Нова архивска стварност* и *Архивске зграде и архивска грађа - садашњост и будућност*. Модератори су били Југослав Вељковски (Историјски архив Новог Сада) и Горан Милосављевић (Историјски архив Шумадије), а презентовано је тринаест од програмом најављених четрнаест реферата. После краће дискусије, Комисија за израду закључака - Милена Поповић Субић (Архив Војводине), Славица Соломун (Државни архив Србије) и др Јасмина Живковић (Историјски архив Пожаревац) дефинисала је Закључке са Међународног архивистичког саветовања „Нови Сад 2021.“ у десет тачака, међу којима је мишљење да је Саветовање одржано са великим успехом, иако су били услови били више него неповољни (финансијска ограничења и дилеме у погледу здравствене безбедности изазване епидемиолошком ситуацијом услед присуства вируса Ковид 19).

Уз посебну захвалност коју дугујемо др Небојши Кузмановићу, директору Архива Војводине, без чије финансијске помоћи Саветовање не би било одржано, захваљујемо свим колегама Архива за пружену логистичку помоћ.

Лела Павловић, председник АДС